

Передплата

№ «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
за пів року . . . 10 кор.
на зперть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1-70 кор.

За границю:

в цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
за пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

«Нареш ми очи і душу ми вярвем: а не вольвем ми люба і впра не вольвем,
бо руске ми серце і впра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свята о 5¹/₂ год. пополудни.

Редакция, администрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. пл. Дзямбровського (Хорунщяк). Експедиция місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавемана.

Рукописи звертає садити на попереднє застереженє. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надсвітлі» 40 с. від стрічки. Подликі і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

О українсько-русский університет.

(+) Не від нині проявляє ся посеред українсько-русского народу змаганє до осягнення свого університету. Кождий нарід, котрий бажає стати на висшій ступні культури, котрий бажає свою мову довести до найвисшого розвитку наукового, змагає ся до заснованя сеї найвисшої святини наук — університету. Коли так дрібний, нечисленний серед Славян нарід, як Словінці, настійчиво домагає ся свого питомого університету, то легко зрозуміти, що 30-мільоновий нарід українсько-русский також перенятий таким самим бажанєм. Відомі відносини в Росії стоять і доси важкою запорою, щоби там могло дійти до заснованя українсько-русской святини наук, отже все змаганє в тім напрямі звернуло ся на Галичину, де живе така поважна частина нашого народу, щоби у Львові, в столиці краю, повстав наш університет.

Виравді маємо на львівськй університеті кілька катедр руских: на богословськй, філософічній і правничій виділі, однак они не заспокоюють всіх потреб а дотого заострене міжнародних відносин в краю доводить до того, що така спільна інституція, як се свого часу справедливо замітив бувший міністер просвіти др. Гартель, став огнищем боротьби національної, як се проявило ся знов недавно.

Тимто зовсім оправданє бажанє висловленє в недавній заяві укр. молодіжи львівского університету, «най у всестороннім культурнім розвитку» наш нарід «виявить своїх сил безмірність», тимто зовсім оправданє домаганє зазначенє в тій заяві отсими словами:

«Український університет у Львові є потребою української нації, — є переважною умовою нашого культурного розвитку; — ми його хочемо і його домагаємось: із сильної свідомости всего того виводимо свої права на основанє українського університету у Львові, — на тимчасову повну утраквізацію теперішнього львівского університету — на признанє необмежених прав для нашої мови в теперішнім львівськй університеті!»

Однакє осягненє сеї мети не є такє легкє і на се складають ся різні тру-

дности, котрі треба одоліти. Словінці приміром мають уже перед двома десятками данє приреченє з найвисшого місця, що їх культурне домаганє буде узглядненє, міска рада в Люблянї ухвалила на сю ціль зложити пів мільона а на університетах загребськй, градецкй і віденьськй мають Словінці певне число доцентів. Колиж перед кількома роками депутация міста Любляни і словінських послів буда в міністерстві просвіти, щоби пригадати свої домаганя з покликанєм на згадані тут відносини, секційний шеф др. Резек (опісля чеський міністер) подав таку раду, щоби Словінці до сеї мети змагали дорогою, якою Чехи осягнули свій університет в Празі. «Ми виобразували, говорив др. Резек, 60 доцентів своїх на німецькй університеті, а відтак виступили з домаганєм поділу університету на німецькй і чеськй».

Та рада знаменитого чеського ученого і народолюбця може і повинна стати і нам в пригоді. Певно, що рускому народови, котрий не орудує такими грошевими засобами, не має таких заможних людей як Чехи, не так легко сею дорогою дійти до бажаної мети. Молодий чоловік, котрий бажає вступити на дорогу університетської кар'єри, мусить передовсім по скінченю університетських наук і осягненю академічного ступня якийсь час провести на заграничних університетах, щоби там поглибити свої відомости і приготувити собі габілітаційну працю. Се вимагає, щоби виключно весь час присвятити науці, а до того треба мати потрібні грошеві засоби, отже н. пр. стипендію значнійшу, яку звичайно уділяють на оден рік.

Чималі труднощі і перепони насувають ся відтак з габілітацією, а сумні досвіді зроблені на львівськй університеті промовляють на жаль за тим, щоби ваші кандидати габілітували ся на інших університетах а опісля старали ся габілітацію перенести сюди, наколи не зможуть там видержати до іменованя надзвичайним професором. Габілітація на иншій університеті має однак знов свої великі невидги. Доцент такий, зацімаючи ся лише наукою а немаючи плати, може видержати хіба при відповідній грошевій підмозі (а на таку ціль треба би значнійших фондів), бо треба нераз кілька літ і то поважної і видатної наукової діяльності, щоби діждати ся хочби надзвичайної катедри.

Окрім того габілітація на иншій університеті представляє значні перепони для таких іменно кандидатів, котрі за-

нимають або учительські посади в середних школах або посади урядові (н. пр. в судах і т. д.), хоч і ті перепони не є неодолимі. Маємо іменно такий приклад, що земляк наш др. Зобків є адюнктом судовим в Сераєві, а заразом доцентом на правничій виділі в Загребі, де кождий 3-ий піврік дістає відпустку з суду, щоби міг мати виклади.

Але якнебудь похвальне є змаганє нашої суспільности а особливо нашої молодіжи до осягнення свого університету, а також єї одушевленє сею гадкою, то мусимо зовсім щиро і отверто сказати, хоч се не припаде декому до вподоби, що сего одушевленя за мало, що сам поклик: вперед, до борби, хоч як він популярний і звучить патріотично, ще не дасть нам університету, що погляд деяких людей, що ми лише демонстраціями дібеємо ся до університету, не доведе нас до сеї мети. Тут треба підняти инший поклик, який так гарно наш поет Чайченко виявив у віршу: «До праці!

«Праця єдина з недолі нас вирве:
Нумо до праці, брати!
Годі лякатись! За діло святеє
Сьміло ми будемо йти!»

Отже в імя сеї великої і святої ідеї заснованя свого огнища науки відзиваємо ся до нашої молодіжи академічної єї власними словами з заяви недавно виданої: «хай у всестороннім культурнім розвитку виявить своїх сил безмірність!» Наука і то поважна, строга наука вимагає цілого чоловіка, вимагає, щоби їй присвятити всі свої сили, всю свою увагу. Отже хто почуває в собі сили до того (а повинні брати ся до сего найспосібнійші), нехай же не розриває своїх сил на діяльність на різних полях нашого життя народного а зверне все своє змаганє до осягнення сеї мети — наукового підготовленя, до видатної наукової праці в наукових творах, котрі доведуть єго до мети, до університетської катедри. Такою працею піднятою в тім напрямі покаже на ділі, а не лише словами високопарними, наша молодіж свій патріотизм, і сповнить свій народний обовязок.

Але поки з наймолодшої генерації вироблять ся потрібні наукові сили, відкликуємо ся до старшої трохи генерації людей, що вже займають становища в гімназіях, в урядах або в суспільнім житю, тих іменно людей, котрі як раз в цілі габілітації користували ся по рокови, по два, а навіть по три відпустками, діставали

на наукові студії державні підмоги і були на заграничних університетах. Маємо вже до 20 таких людей, з котрих однак на жаль доси трохи лише досягнуло витичену собі ціль, оден робив намагання і стрітивши труднощі, опустив руки, а інші остали при своїх практичних занятях. Рускі послы і члени ради шк. кр. сповняли нелегкий в тім напрямі обовязок, виводили урлопи і державні підмоги для руских кандидатів на доцентів і се не була така легка справа. А тепер приходять на них черга, сповнити обовязок народний, сплатити досягненням габілітації сей затягнений довг.

Отже до тих людей відкликуємо ся і звертаємо їх бачність, що їх народним обовязком є тепер зложити докази своєї праці, на народнім жертвнику сплатити довг затягнений і приступити до довершення діла, бо инакше і дальшим кандидатам утрудняють справу, позаяк міністерство добачивши, що так мало вислуду з уділюваних урлопів і надаваних підмог не схоче пособляти руским кандидатам.

Тепер як раз на львівськй університеті оден професор фізіології на подорожі по Італії, другий недужий, отже пора, щоби з Русинів конечно хтось габілітував ся, а такого кандидата маємо. З огляду на число руских гімназій потреба і до інших предметів доцентів руских. Також і на правничім відділі потрібно бодай до цивільної процедури, до торгового і векселевого права.

Отсих кілька слів звертаємо до наших людей і кінчимо словами Чайченка:

«Сьміливож, братя, до праці ставайте, —
Час наступає, ходім!
Дяка і шана робітникам ширим,
Сором недбалим усім!»

Конґруальна пропозиція в субкомітеті.

З Відня пишуть нам:

Вівторок відбуло ся засіданє субкомітету вибраного бюджетовою комісією для конґруальної пропозиції в присутності управителя міністерства просвіти і ісп. бар. Бінерта.

Комісія перейшла до подрібної розправи над правительственною пропозицією і ухвалила §§ 2, 2a, 2b, 2c, 2d і 2e з деякими змінами, з виїмкою § 2, котрий разом із схемою I прийнято без зміни після правит. пропозиції.

До § 2a прийнято поправку референта д-ра Фукса, що підвищенє признанє системізованим сьотрудникам з душпастирськими функціями належить ся також соборним проповідникам, членам колеґіальних капітул з душпастирськими функціями, соборним вікаріям і иншим до душпастирських чинностей зобовязаним сьвященикам при соборних церквах і колеґіятах, наколи їх посада буде признана потрібною міністром ісповідань в порозуміню з диєцезальним єпископом (Розстріленими буквами подані слова є сею поправкою).

§ 2b прийнято без зміни. Над § 2c

розвинула ся ширша розправа, в корій підношено іменно, щоби так як в урядничім та учительськй стані признавано пятиліття а усунено десятиліття предвиджені в правительственній пропозиції. Однак по заяві міністра ісповідань як і секц. шефа міністерства скарбу д-ра Енґля, що така зміна закону потягнула би за собою значне обтяженє бюджету і унеможливила б ухваленє закону, прийняв субкомітет § 2c після правит. пропозиції.

§ 2d прийняв субкомітет без зміни.

Над § 2e, після котрого може послідувати відмова пятиліття задля менше відповідної діяльності душпастиря на внесене диєцез. єпископа, розвинула ся ширша розправа, по котрій ухвалено сей § в виді поправленім міністром ісповідань, так що сей § буде звучати:

«Се підвищенє відповідного станови найнижшого доходу буде на все або на певний означений час застановлене, наколи про се западе правосильне ореченє в правильнім поступованю (§ 27 закона з 7. мая 1874 Дн. зак. держ. ч. 50).»

Знесенє наслідків такого ореченя є допускаєме на внесене диєцезального єпископа.»

Опісля субкомітет ухвалив додати ще яко окремиий § f, котрий звучить:

«Сотрудники, котрих задля недуги душпастиря устанowitz диєцез. єпископ в порозуміню з державною управою ісповідань в якімсь приході, мають право до винагороди у висоті конґруи для сьотрудників.»

До § 7. зголосив помічний референт Штайнвендер поправки в справі фасий, а до арт. III. др. Урбан поправки, котрі роблять зависимим введенє закону в жите для самостійних душпастирів від управильнення податку від реліґійного фонду.

Сі поправки будуть обговорені в дальшій розправі, назначений на четвер. Прихильники ухваленя сего закону намагають ся, щоби в четвер покінчено розправу і ухвалено закон в субкомітеті, а відтак роблять заходи, щоби закон ухвалений субкомітетом був прийнятий повною бюджетовою комісією, поки ще комісія для виборчої реформи почне свої обради, позаяк тоді трудно було би зібрати засіданє бюджетової комісії. Наколи се поведе ся перевести, то була би надія, що конґруальний закон міг би бути ухвалений палатою в тім часі, коли виборча комісія буде розправляти над виборчим законом.

3 державної ради.

В дискусії над виборчою реформою вже промовляло тільки бесідників, що властиво вже нових аргументів від них не можна почути. Відповідно до становища своєї партії бесідники заявляють ся за або против правительственного проєкту, переважно одобряючи саму засаду загального голосованя, а предкладаючи тільки ріжні модуляції его.

Визначною хвилиєю в тій повени бесід була промова президента міністрів бар. Гавча, який передовсім сконстатував,

що всі бесідники заявили ся за потребою виборчої реформи і в основних точках годять ся з правительственным проєктом. Відтак президент міністрів, опрокидує закид, немов то через виборчу реформу консервативні елементи стратять можливість дістати ся до парламента і зазначає, що при поділі мандатів правительство старало ся, щоби радикали не виперли консервативів. Через проєктовану зміну конституції і через увільненє парламента від національних конфліктів, національна боротьба знайде замість одного місця більше місць боротьби, але тоді можливість посередництва буде більше виключена, ніж се тепер може бути в парламенті. Дальше опрокидує президент міністрів закид, що правительство вносив виборчу реформу в інтересі социал-демократії і заявляє, що правительство не стоїть в жадних зносинах з социал-демократією. (Перериваня). Бесідник противить ся закидам гр. Дідушицького, немов в новій виборчій реформі вкорочує ся права славянських народів і каже, що реформа, котра збільшає число славянських мандатів, хіба се не робить. До закиду посла Перґельта, що реформа пересуває відносини сил на користь Славян, додає, що се не діє ся в користь одної нації. Впрочім правительство готово вдоволити всі справедливі жаданя Німців дотично розділу мандатів. Що до національного порозуміня в Чехах, то заявляє бесідник, що воно має основне значінє для цілої Австрії, так що всі інші спірні питання мусять усунути ся на дальший плян. Правительство готово до далеко йдучих уступств, щоби лиш досягнути сю високу ціль. Дальше виступає бесідник проти закидів, що союзна політика знайде мало симпатий в новій палаті, і заявляє, що ся політика вкоринить ся так глибоко в мирових потребах сполучених народів, що зміни сих приязних відносин нема чого боятися як і зміни парламента. Бесідник підчеркує ще раз, що правительство в ціли усуненя існуючих труднощій лишає партиям отверту дорогу до компромісів, евентуально само буде виступати з такими проєктами, узглядняючи при тім жаданя партиї. Бесідник не може поділити того погляду, що заведенє загального голосованя потягне за собою політичний упадок держави. Він не бачить зовсім того, що через реформу Австрія мала б стати слабшою, він бачить противно, що мільони, котрі до тепер були державі неприємні, будуть тепер звязані з загальними інтересами Австрії. Хто голосує за новим виборчим правом, той голосує за перестроєм наших парламентарних відносин на нових підставах. (Оплески).

Окремиий уступ присьвятив бар. Гавч замітам Дзедушицького, що правительство карає як раз партию, що найбільше вислугувала ся Австрії і зазначив, що ті услуги правительство все відплачувало роблячи всілякі уступки і добродійства для краю.

З галицьких послів промовляли минулого тижня пос. Гломбінський, якому перебивали часто-густо рускі послы в его статистичних виводах, пос. Дашиньський, який дав відправу пос. Дзедушицькому,

виказуючи контрверсії в его аргумен- тациі і посол Абрагамович; сей послід- ний назвав висказ бар. Гавча про «за- плачені услуги» прямо нечуваним і ста- рав ся виказати безінтересовність поль- ского кола супротив держави, та в сім помішав ему пос. Романчук, зазначаючи межі окликами, що то була хитра полі- тика, щоби дістати carte blanche супро- тив Русинів.

Вкінці пос. Петеленц спростував ви- сказ голови польського кола гр. Дзеду- шицького о стілько, що польське коло ви- разно заявило ся за загальним голосо- ванем.

Н О В И Н К И.

— **Календар.** В середу: руско-кат.: Теофі- лякта; римо-кат.: Бенедикта. — В четвер: руско-кат.: 40 Мучеників; римо-кат.: Окта- віяна.

— **Репертоар „Руского народного Театру“ у Львові.** (Саля „Jad Charuzim“ — ул. Берн- штайна).

Нині (вівторок) «Чорноморці» оперета в 3 діях Старицького, музика Лисенка.

Початок представлень о 7. год. вечер.

Абонамент: першорядний на 6 вистав 15 К, другорядний на 6 вистав 10 К.

— **Є. Ексц. Митрополит Шептицький** виїхав вчора на реколекції і поверне до Львова 25. с. м.

— **По страйку.** Друкарський страйк заскочив редакції львівських дневників так ненадійно, що навіть не можна було повідомити перед- платників про вибух страйку. Безпосередною причиною сего 6-дневого загального друкар- ского страйку був помісничий персонал при машинах, котрий жадав підписання постійного цітника властителями друкарень і вже страй- кував другий тиждень. Аби поперти жаданя страйкуючих складачі всіх львівських друка- рень ухвалили вночі минулого вівторка за- страйкувати і в середу рано не явили ся до праці. В слід за тим зібрали ся на нараду властителі і завідателі друкарень і в прису- тности двох відпоручників центральної орга- нізації друкарів з Відня ухвалили зірвати но- вий цітник складачів, если складачі не вер- нуть до праці винішнього вторника. Они опе- рали ся на уступі цітника (який обовязує від початку сего року), що послідну цітникову угоду належить уважати за зірвану, если би складачі застановили працю без 14-дневого виповідження. Притім порішили властителі дру- карень не виконувати жадних робіт в друкар- нях при помочи хлопців в часі страйку. Су- проти того редакції львівських дневників не були в можности вести дальше видавництво хочби в зменшенім обемі. По двох днях 7 польських дневників по пересправах з власти- телями друкарень довели до того, що почали видавати спільний дневник на двох картках п. з. „Schwila“, який складали самі властителі друкарень. До „Schwila“ приступив також „Галічанін“ і розсилав єї своїм передплатникам. Ми з нашої сторони не могли згодити ся на таку швехпольско-кацапску ідиллю, яка рускі справи консеквентно ігнорувала. А з другої сторони руских дневників не могли на власну руку як небудь зарадити перерві у видавни- цтві. В виду того будемо старати ся дати на- шим читачам перегляд подій за тих кілька днів, а в ході року винагородити убуток тих пятох чисел надзвичайними додатками пе- ред більшими сьвятами.

— **Руске паломництво до св. Землі в 1906 р.** Під покровом Є. Ексц. Митрополита Шептицького і обох владик, перемиского і станицла- вівського завязав ся комітет, котрий устроює в осени сего року руску паломничу поїздку до св. Землі. Президию того комітету ста- новлять оо. крилошани: матрат Білецький, По-

долівський, Бачинський, Пюрко і Редкевич. Скарбником є о. М. Тупись, а секретаром і технічним управителем о. Л. Сембратович. В паломництві може взяти участь 43 паломни- ків в I. класі, 107 в другій класі і 350 в тре- тій класі. За I класу платить ся 450 К, за II. кл. 400 К, за III. кл. 300 К. Учасники ді- стануть за ту квоту відповідний харч, услугу і опіку. Виїзд зі Львова наступить 4. вересня, а поворот 26. того місяця. Дорога до св. Зе- млі буде вести на Будапешт, Триєст і Яффу. Близші подробиці паломництва подає проспект, по який можна зголосити ся до о. Льва I. Сембратовича, архікатедрального сотрудника, у Львові, ул. Петра Скарги.

— **Руский клуб** відбув в четвер засіданє при участі всіх членів і по довшій розправі над справою, як належалоб заступати інтереси руского народу в комісії для виборчої ре- форми, ухвалив вислати своїм відпоручником до сеї комісії п. Миколая Василька.

— **З львівського „Сокола“.** Загальні збори відбудуть ся дня 25. марца 1906 о 3. годині по пол. в льокалі Товариства при ул. Копер- ника ч. 9. Порядок нарад: 1) Відчитанє про- токолу з послідних загальних зборів. 2) Зміна §. 1. стат. 3) а) Звіт старшини і б) касовий за 1905. 4) Звіт ревіз. комісії. 5) Вибір стар- шини і ревіз. комісії. 6) Внесеня та запити.

— **Промоція на докгора св. Богословя.** Дня 15. с. м. відбула ся у віденськім університеті промоція о. Тита Галуциньского на докгора св. Богословя. По сьвітлій промові д-ра Фи- липовича, ректора університету, на тему лучно- сти і єдности наук і по звичайних обітах вру- чено промованому диплом докторский в прису- тности єпископа Маршала, канцлера універ- ситету, кількох професорів і значного числа представителів рускої колегії, горожан так міста Відня як і „Almae matris“ віденської. — **Д. Я.**

— **З Миколаєва над Дністром** одержуємо знов допис з печаткою читальні і підписами поважних єї членів, в який з обуренем відпи- рає ся твердження попередної дописи, немов би причиною безчинности читальні була обо- вязність місцевих сьвященників. „Видко, що дописуватель — каже допис — сам не бу- вав в читальні і не видить, хто є, а кого не- ма, бо инакше не клав би ложи на так ревно- го і щиро занимаючого ся сьвященника, як наш о. сотрудник, котрий завсїгди щиро за- охочує членів Читальні, як також і Соколів до Читальні, сам приходить до неї, свої газе- ти приносить і присилає і не жалує труду ні гроший на Читальню. Коли Читальня не ста- ло на чини з причини, що міщани залагали з вкладками, о. сотрудник містив єї у власній хаті через кілька місяців, доки не нанято ин- шого дому. За те най честь буде єму, а со- ром тим, що винисують неправду. Я сам, що те пишу, є членом Читальні і Сокола, а так мене, як і богато членів, що приходять з тим до мене, бере жаль за серце, що ніби то „по- важані міщани“ могли таку неправду написати в ч. 44. „Руслана“ з дня 9. марца с. р. Хиба ті поважні міщани були глухі, як о. со- вітник і о. сотрудник казали за Читальню і за Сокіл і заохочували в церкві і за наймен- шим інтересом все плечі наперед наставляли, аби довести до кінця. А тепер така дяка за се від поважних міщан?..“ — Замикаючи отсим дальші можливі дописи на сю тему, констатуємо, що они вказують тільки на до- бру охоту служити загальній справі, бо з них видно, що дописуючим сторонам розходить ся о розвій так Читальні, як і „Сокола“. З до- писий видко, що жите в сих товариствах по- пало на якийсь час в застій, однак при оче- видній амбіції членів і їх прихильности до загальної справи, яка тільки одна може дви- гнути нас Русинів-Українців, є повна надія, що ті дрібні контрверсії, які зазначили ся в присланих нам дописах, тільки причиняє- ся до розбудження нової енергії і козацкого завзята за нашу рідну справу.

— **Вістки з закордонної України.** Дня 26. ст. ст. лютого відправлено в софіївській катедрі в Київї павахиду за душу Т. Шевченка. В цер- кві було повно інтелігенції і молодіжи та не-

мале число селян. — «Рідний Край» присьвя- тив послідне число памяти Шевченка. — В Київї почне небавом виходити новий україн- ский дневник демократичний. — Ф. Немолов- ский в Хотині дістав дозвіл видавати україн- ский місячник «Хата». Річна передплата 1 р. 75 коп. — Євген Тимченко викінчив першу частину укр. граматики, зладженої в укр. мо- ві, і подав її до цензури. — Київський комітет конституційно-демократичної партії подав до цензури книжку українською мовою: „Чого хоче конституційно-демократична партія“. Цен- зура дозволила друкувати книжку, але пови- кидала з неї найцікавіші селянам-хліборобам місця: про удільні та кабинетські землі та ин- ше. Розглянувши се, комітет партії рішив, що так книжку друкувати не можна. Другу книжку українською мовою: „До селян“ цензура зовсім не дозволила. — З Херсона пишуть до „Гр. Думки“: Трупа д. Саксаганьского, випу- стивши оповістку про приїзд до нас по ро- сийски, почала друкувати дальші оголошеня про вистави на українській мові, певнійш на на українсько-росийському жаргоні, при чому правопис оголошень якийсь страшенно міша- ний „романівки“ з „кулішівкою“ і взагалі мова якась калічена, прямо гидко чатати. — Дописуватель „Гром. Думки“ жалує ся, що харківський університет упадає, бо мусить бо- роти ся з великими недоборами. Оплата за науку від студентів не впливає, бо універси- тет від весни замкнений, а правительство не дає ніякої грошевої запомоги. Задля недостат- ку гроша університет вислав ледви двох від- поручників на нараду в справі укр. археологі- чного зїзду в Чернигові. Не могли поїхати навіть такі знатоки укр. старовини як профе- сори Балагій і Сумцов. — Познаки земельно- го страйку в українських губерніях проявля- ють ся тим, що много селян зовсім не бере ся до оброблюваня своєї рілі. — З причини многих арештовань народних учителів школи в Катеринославщині стоять замкнені. — Мі- ліонер Терещенко обжалував був перед судом асекураційне тов-о, котре відказало виплати 2 мільонів рублів за спалені фабрики підчас послідних селянських розрухів в Чернигівщи- ні. Оноді була судова розправа і суд відкинув жалобу Терещенка. — Коло Бердичева і Ра- домшля знова почали селяни рубати панські ліси, але спроваджене військо не дало їх плон- дувати.

— **Краєва рада** шкільна іменувала Ф. Воль- мана заступником учителя в гімназії в Дро- гобичі і перенесла заст. учит. Ант. Огнєвско- го з Дрогобича до гімн. в Ярославі.

— **Пожарні „Соколи“** засновано в Підгоро- дищу (пов. Перемишляни), в Окнянах (пов. Товмач) і в Любінцях (пов. Стрий). Статути тих філій намісництво вже прийняло до відома. До дня 17. с. м. є в Галичині 266 пожарних філій львівського „Сокола“.

— **З Золочева.** Дня 21. с. м. в середу від- будуть ся в театральній салі в Золочеві о год. 2. по полуд. загальні збори філії тов. „Просьвіта“ на які запрошує виділ усіх чле- нів. Того самого дня о годині 7. вечером відбудуть ся вечерниці в XLV-ті роко- вини смерти Тараса Шевченка. Програма добірна. Заповіли свого співучасть акад. спів- тов. „Бандурист“ та Вп. М. Волошин, А. Гаєк і Р. Садовский. Ціни місць: Крісло I-ряд. 2 К, II-ряд. 1 К, партер 60 с, для учеників і вій- скових 40 с. — Білети можна скорше набути в «Народній Торговлі».

— † **О. Іван Білинський.** Дня 12. с. м. віднесено до гробу тлінні останки бл. п. Івана Білин- ского, пароха в Ілавчу, теребовельського пові- та. Покійний не був то звичайний, але оден з визначнійших людей. Від хвилі відродження галицької Руси він брав значний уділ у всіх народних справах. В памятнім році 1848, коли завязала ся Руска рада в Тернополи, він належав до єї виділу і в будинку гімназій- нім виголосив патріотичну промову, де візвав шляхту, щоби вернула на руский обряд і разом з цілим руским народом йшла для спільного добра нашого краю.

Він говорив, що тутешня шляхта не повинна йти супреч рускому народови, бо ж

прецінь і она єсть частинсю того самого на-
рода. Дивіть ся — казав він — робак на ли-
стю є зелений, кертиця, що живе в землі, є такої
краски, як земля медвідь на бігунах білий. Тож і
шляхта жиючи в Галичині не може бути не рус-
кою. Коли було друге засіданє Рускої ради в Тер-
нополи, він по богослуженю в середній цер-
кві мав знамениту бесіду під голим небом
коло фігури св. Теклі, де нині стоїть латинь-
ський дім парохіяльний.

Коли в Тернополи посвячувано прапор
Рускої ради і уряджено торжественне бого-
служене на торговиці при участі ц. к. старо-
сти і асистенції війська, та тисячів народа,
покійний став також до престола wraz з ин-
шими патріотами сьвящениками Михайлом
Білинським, кривошанином і парохом з Тер-
нополи, Михайлом Білинським з Микулинець,
з Чернихова, о. Балтаровичем з Ладичина і
иншими та виголосив річ знамениту. В шість-
десяти роках т. є в другім періоді відродже-
ня Руся він wraz з Білоусом Теодором брав
також участь в закладаню бурс для бідної
молодіжи. Кожду руску книжку куповав,
жертви на добродійні цілі плили від него о-
бильно.

Він був надзвичайно талановитий і ви-
соко освітлений, до того миролюбивий, дуж-
е краснорічливий і в аргументах вельми пе-
рековуючий і пориваючий так, що у всіх за-
знав собі велике поважанє і через 14 літ
був односторонно вибираний віце-маршалком,
а через 9 літ маршалком повіт. ради. Поста-
вив величаву церкву одну з найкрасних
в краю, на котру половину коштів дала до-
кресні дідиці. Коли мин. року кс. Туркул о-
голосив звісний отвертий лист в справі рус-
кої Церкви і руского духовенства, пок. о. Бі-
линський видав друком знаменито написану
відповідь на той лист.

Яку Покійник мав симпатію у всіх, сьвід-
чить велике число его почитателів, котрі зі-
шли ся на его похорон. Були сьвященики з
подальших сторін як рускі так латинські. Мов
було кілька руских і дві польскі. Прекрасно
говорив о. Т. Кордуба, парох з Глібова; в
своій бесіді виказав великі заслуги Покійного
для народа. По польски говорив о. канонік
Корженевський парох з Тереховлі, а др. Ю.
Ольпінський від повітової ради. Участвовали
в похоронах: Юрій гр. Баворовский, марша-
лок повіту і много членів ради повітової, всі
війти цілого повіта та урядники пов. ради,
староста і много доколичної шляхти та ве-
лике множество народа не тільки парохіян
але і з околичних сіл. Вінків було кілька, а
межи ними вінок Читальні в Ілавчу і вінок
повітової ради. — Честь памяти заслуженого
Покійника і земля єму пером!

— **Ріжні вісти.** Генерал Ліневич, головний
командант російского війська в Маньчжурії пе-
реходить у відпустку, бо совість наказувала
єму не підписати засуду на смерть провідни-
ків збунтованого війська. — В Києві замкнено
редакції нових часописий „Свобода и право“ і
„Głos kijowski“, котрий лише що почав виходити.
— Д. 11. с. м. упокоїла ся у Відни Христа з
Шванцарів Сембратовичева, учителька і вдова
по бл. п. Романі, звісній публіцистці. — В Ден-
верт — як доносить берлінський Local Anz.
здарили ся два особові поїзди. В катастрофі
згинуло на місці 40 осіб, а 100 осіб порани-
ло ся. Зі всіх подорожних вишло ціло лише
15 осіб. — В Стривові коло Варшави убили
„маріявіти“ 5 осіб, котрі виступали в обороні
католицької Церкви, а 6 осіб тяжко поранили.
Межи раненими є два католицькі сьвященики.

— **Подяка.** Їх Преосьвященство Кир Кон-
стантин Чехович зволили на будову дому для
рускої селяньскої бурси в Сокалі жертвувати
50 К. Товариство вз. кр. „Дністер“ прислало
на тую ціль 150 К. Щедрим жертводавцям
складає Виділ бурси прилюдну і глибоко від-
чуту подяку за їх ласкаві датки. — **Виділ.**

— **Директором** міського театру у Львові бу-
де від вересня п. Людвик Гелер, якого офер-
ту прийняла міська рада. П. Гелер дав ся пі-
знати яко знаменитий артистичний і техніч-
ний провідник театру ще в будинку гр. Скарб-

ка, а опісля яко основатель і директор Філь-
гармонії. Міська рада зробила влучний вибір
між кандидатами, поручаючи директуру теа-
тру п. Гелерови.

— **Дрібні вісти.** Намісництво уділило 2.000
К за помози для погорільців в Залікти, а по-
вітовий виділ в Дрогобичи 500 К на ту саму
ціль. — П. Петро Максимович, радник крає-
вого суду у Львові, перейшов на власну прось-
бу на емеритурю і отворив канцелярню карної
оборони при ул. Красицьких ч. 20. — Намісник
іменував повіт. ветеринаря Йосифа Гайдуке-
вича у Львові старшим пов. ветеринаром. —
В Станиславові вибух „на Гірці“ п'ятнистий
тиф. Занедужали три особи. — Число страй-
куючих друкарських складачів у Львові вино-
сило около 450, а поміничного персоналу 270.
В суботу виплачено складачам 5.500 К за по-
мози зі страйкового фонду, а прочим около
1.200 К. Поміничний персонал машинний в
друкарнях весь не повернув нині до роботи, а
лише деякі з тих страйкарів явили ся в дру-
карнях. — Радник Василь Ковальський у Відни
переходячи в стан суночинку одержав коман-
дорський хрест ордеру Франц Йосифа з зьві-
здою. — Руский народний Союз в Америці
числить 7.396 членів; між ними є 6072 доро-
слих мужчин, а прочі жінки і діти. Всі члени
обезпечені є в тім товаристві на посмертну
виплату для родини. — В Станиславові за-
стрілив ся 18-літній кандидат П. р. учит. се-
мінарії, Казимир Будевич, син управителя
нар. шк. ч Тереховлі. Причиною самоубийства
мав бути нервовий розстрій: — Дня 15. с. м.
відбула ся на віденьскім університеті про-
моція п. Володимира Чапельского на доктора
медицини. — В Підгайцях помер тамошний
староста Яков Соколовский. — В Богородча-
нах замкнено школи на два тижні задля по-
шести шкарлатини і коклюшу.

Телеграми

з дня 20. марця 1906.

Відень. Цесар іменував професора рускої
гімназії у Львові д-ра Омеляна Савицького,
директором рускої гімназії в Тернополи.

Відень. Великодні Ферії державної ради
мають тривати від около 6. до 24. цвітня.

Париж. Оноді відбуло ся велике віче ка-
толиків, на яким остро осуджено протикато-
лицьку політику правительства і засновано
„Лігу охорони католиків“.

Будапешт. Міністерська рада розв'язала
виконний комітет угорської коаліції з причи-
ни видаваних ним підбурюючих маніфестів
до народа.

Розв'язаний комітет зібрав ся приватно
на нараду і запротестував проти рішення міні-
стерского кабінету.

Бердичів. У тутешного адвоката Фукса
найдено фабрику бомб

Всілякі

КУПОНИ

вил осовні цінні папери

виплачує без потручени провізії
або комітв

Контора виміни

п. к. упр. гал. акц

БАНКУ

Гіпотечного.

Colosseum

В пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

від 1. до 15. марця 1906.

Нова сензаційна програма.

Щоденно о 8. год. вечер представленє
В неділі і сьвята 2 представлення о 4. год. по
пол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High-Life
представленє. Білети вчасніше можна на-
бути в конторі Пльона при ул. Кароля Лю-
двика ч. 9.

Рух залізничних поїздів

важний від 1. січня 1906 після середно-євро-
пейского часу.

До Львова на дворець головний приходять:

З Іцкан	12:20*, 6:10, 1:40, 5:45, 9:10*
„ Кракова	2:31*, 6.—, 8:50, 1:30, 5:23, 8:40, 9:50*
„ Підволочиск	7:20, 11:55, 2:30, 10:20, 5:0, 10:20*
„ Лавочного	7:29, 11:45, 10:50*
„ Рави рускої	7:50
„ Станиславова	8:05
„ Самбора	8:15, 1:50, 9:20*
„ Яворова	8:18, 4:32
„ Коломиї	10:05
„ Ряшева	10:35
„ Тухлі	3:45 (від 15/6 до 30/9)
„ Белзця	5.—

На Підзамче.

„ Підволочиск 7.—, 2:15, 5:15, 10:2*, 11:34

Зі Львова з головного двірця відходять:

До Кракова	2:45, 4:15, 8:25, 8:35, 2:50, 6:35*, 11.—*
„ Іцкан	2:51, 6:15, 9:20, 2:40, 10:40*
„ Підволочиск	6:30, 10:55, 2.—, 9.—*, 11:05*
„ Яворова	6:55, 5:58
„ Лавочного	7:30, 2:57, 6:25*
„ Самбора	9.—, 4:20, 10:55*
„ Белзця	11:10
„ Ряшева	4:10
„ Коломиї	5:50
„ Рави рускої	7:30*
„ Перемишля	10:05* (від 1/5 до 30/9) Хирова Ясла
„ Стрия	11:10*

З Підзамча:

„ Підволочиск 6:43, 11:15, 2:13, 9:23*, 1:24*.

Примітка. Поїзди поспішні друковані є черенками товстими; поїзди вічні є зазначені зьвіздкою. П'ятнична числить ся від 6. год. вечер до 5. год. 59 минут рано.

Звичайні білети їзди як також білети всякого иншого рода, ілюстровані провідники, розклади їзди ітд. можна набувати через цілий день в міській бюрі п. к. державних залізниць, пасаж Гавсмана ч. 9.

Стация почтова
телегр. і заліз.

Річний оборот
поверх
3.000 вагонів.

Унтертемнауска фабрика

виробів з глини

ІВАНА князя ЛІХТЕНШТАЙНА

в Untertemenau bei Lundenburg, поручає:

гарні глини кафелі всякого рода і витривалости на хідники, двірці, стайні, подвіря і т. п., дальше плити мозаїкові в тисячах десенів від найпростішого до най-богатшого виконаня (річа продукція 15 мільонів плит) для перков, шкїл, фабрик і т. д., подвійно поливані камінні рури, комини, ремізові рури, поливані цегли (сухопрасовані з найвисшою витривалостию для пильових будівель, мокро прасовані для будови каналів), плити до викладаня стїн і фасад, блискучі плити, дахівки всякого рода, натуральної краси і поливані у всіх барвах, рури до дренуваня, кафлі до печий.

Ілюстровані цїники даром і оплатно.

Число робітників 700.